

طرح توانبخشی شنیداری^۱

امیرعباس ابراهیمی / کارشناس ارشد شناوری شناسی

برنامه‌ی آموزش فردی.

چکیده:

برنامه‌ی آموزش فردی محدوده‌ی شرکت کودک در برنامه‌های آموزش عادی^۵ را نیز نشان می‌دهد. در جدول ۱ بخشی از برنامه‌ی آموزش فردی به عنوان نمونه آورده شده است.

برنامه‌ی آموزش فردی در جلسه‌ای با حضور نمایندگان آموزش دولتی، آموزگار کودک، یک یا هر دو والد کودک، کودک (هرگاه مناسب باشد) و چنانچه نخستین بار است که کودک مورد ارزیابی قرار گرفته، فرد دیگری (به اختیار والدین یا اداره) که درباره‌ی روش‌ها و نتایج ارزیابی کودک آگاه است کامل می‌شود.

این جلسات برای بررسی و در صورت نیاز بازبینی برنامه‌ی آموزشی دست کم سالانه برگزار می‌شوند. آشکار است که هدف‌های بلند یا کوتاه مدت در برنامه‌ی آموزش فردی آغازین به طور دوره‌ای به دلیل نامناسب بودن هدف‌های اصلی یا پیشرفت کودک در بسیاری از هدف‌ها، نیازمند بازبینی هستند و بنابراین به بازنگری و پروراندن هدف‌های تازه نیاز است. هرچند برخی بر این باورند برای اطمینان از بهترین برنامه‌ریزی آموزشی برای کودک دارای ناتوانی، بررسی سالانه کافی نیست.

پس از تشخیص کاهش شناوری، کودک خدمات دیگر توانبخشی شامل شنید افزار^۱، تربیت شنیداری، زبان آموزی و مدیریت آموزشی را دریافت می‌کند. در این مقاله، برنامه‌ی آموزش فردی و طرح مداخله^۲ در کودکان دارای کاهش شناوری عمیق مورد بحث قرار می‌گیرد.

برنامه‌ی آموزش فردی

برنامه‌ی آموزش فردی (IEP)^۳ سندی نوشتاری است که برای کودکان دارای ناتوانی تهیه، بازبینی، و بازنگری می‌شود. این برنامه شامل موارد زیر است:

- ✓ توصیف سطح جاری عملکردی و آموزشی کودک،
- ✓ بیان هدف‌های سالانه و هدف‌های آموزشی کوتاه مدت (مثلاً، بر شمردن ساختارهای زبان که باید به خوبی یاد گرفته شوند)،
- ✓ توصیه در مورد پشتیبانی با خدمات آموزش ویژه (با نشان دادن چگونگی و مقدار حمایت فراهم شده)،
- ✓ مدت مورد انتظار این خدمات،
- ✓ معیارهای هدف و روش‌های ارزیابی،
- ✓ ارزیابی سالانه‌ی پیشرفت صورت گرفته بر اساس

جدول ۱: مثالی از بخشی از برنامه‌ی آموزش فردی

حیطه‌ی عملکرد	موقعیت	هدف سالانه	هدف کوتاه مدت و معیار هدف
شناختی	کودک می‌تواند دو گفته که در طول و آنچه هجا متفاوتند (مانند "سلام" و "حال چطوره؟") را از هم تمیز دهد	شناسایی واژه‌های تک هجایی روزمره در مجموعه‌ی بسته	واژه‌ی گفته شده را در بافت ۴ سپس ۶ گزینه‌ای با دقت ۸۰ درصد شناسایی کند
زبان	از تکوازهای وابسته مانند "ام" یا "ید" استفاده نمی‌کند	استفاده‌ی پیوسته از پی‌بند واژه در برقراری ارتباط بیانی و نوشتاری	در ۸۰ درصد از نمونه‌های نوشتاری و ۷۰ درصد از نمونه‌های گفتار خودانگیخته از شناسه‌ی زمان گذشته استفاده کند.
گفتار	واکه‌ها را خنثی و هجای پایانی همخوان را حذف می‌کند.	بهبود فهم گفتار	در تکالیف تقلید گفتار /ای / آ/، او / را با ۸۰ درصد دقت از هم تشخیص دهد و در خلال تکالیف گفتار خود انگیخته، همخوانهای پایانی را در دست کم ۵۰ درصد از واژه‌های گفته شده، تولید کند
روان‌شناختی	از قواعد کلاسی پیروی نمی‌کند.	نشان دادن رفتار کلاسی مناسب همان پایه	برای رعایت مقررات کلاسی تشویق شود و در دوره‌ای ۳ ماهه ۱۰۰ امتیاز بینوزد
آموزشی	خواندن به اندازه‌ی یک پایه دچار تأخیر است، می‌تواند بلند بخواند اما در کش کاهش یافته.	بهبود در ک خواندن	۸۰ درصد از نمونه‌های خواندن مناسب پایه را در ک کند

طرح خدمات رسانی مختص به هر خانواده

برنامه‌ی آموزش فردی هم به نیازهای کودک و هم خانواده‌ی کودک می‌پردازد. اگر کودک واجد شرایط باشد، هماهنگ کننده‌ای برای خانواده‌ی کودک در نظر گرفته می‌شود. هماهنگ کننده‌ی خدمات، برآوردها و ارزیابی‌های کودک را هماهنگ کرده، رشد IFSP را آسان و به آن کمک می‌کند، به خانواده در دریافت

طرح خدمات رسانی مختص به هر خانواده

در حالی که برنامه‌ی آموزش فردی برای کودکان بالای ۳ سال طراحی شده، طرح خدمات رسانی مختص هر خانواده (IFSP^۷) برای کودکان زیر این سن طراحی شده است. این خدمات که خدمات مداخله‌ای زودهنگام نامیده می‌شود، ممکن است تا پایان ۵ سالگی کودک ادامه یابد.

- ✓ هدف‌ها و مقاصد در نظر گرفته شده برای کودک و خانواده‌اش،
- ✓ چگونگی پیاده کردن خدمات و روش‌ها برای رسیدن به نتایج هدف‌گذاری شده از جمله زمان آغاز و پایان و مقدار فاصله زمانی خدمات رسانی،
- ✓ بیان معیارهای مورد استفاده برای دستیابی به هدف-ها و مقاصد.

خدمات مناسب یاری می‌رساند و اگر مناسب باشد به گسترش انتقال طرح به خدمات پیش دبستانی کمک می‌نماید. شناوری شناس، درمانگر خانواده^۸، فیزیک درمانگر^۹، روان‌شناس، مددکار اجتماعی، آسیب‌شناس گفتار و زبان، آموزگار ویژه، متخصص کودکان و دیگر متخصصان پزشکی و متخصص تغذیه می‌توانند ارائه کننده‌ی خدمات مناسب باشد.

گروه چندرشته‌ای

متخصصان توان‌بخشی شنیداری معمولاً به عنوان عضوی از گروه چند‌رشته‌ای^{۱۰} کار می‌کنند. این گروه ممکن است شامل شناوری شناس، آسیب‌شناس گفتار و زبان، کادر آموزشی، گوش‌پزشک^{۱۱}، و روان‌شناس باشد (در حقیقت، متخصص توان‌بخشی شنیداری ممکن است شناوری شناس، یا آسیب‌شناس گفتار و زبان کودک باشد). بر حسب موقعیت، گروه ممکن است شامل مددکار اجتماعی یا آموزگار آموزش ویژه نیز باشد.

هر متخصص دیدگاه متفاوتی از توانایی‌ها و نیازهای کودک به دست می‌دهد. برای مثال، شناوری شناس درباره‌ی مقدار کاهش شناوری، و آسیب‌شناس گفتار و زبان درباره‌ی مهارت‌های گفتار و زبان اطلاعاتی گردآوری می‌کند، و روان‌شناس و کادر آموزشی مهارت‌های شناختی، الگوهای یادگیری، سازگاری روانی-اجتماعی و عملکرد آموزشی را تعیین می‌کنند.

در جلسه‌ی رسمی کارکنان، اعضای گروه با یکدیگر تبادل اطلاعات می‌کنند و فردی که به عنوان مدیر برنامه‌های کودک در نظر گرفته شده، توصیه‌ها و خدمات گوناگون را هماهنگ و یکپارچه می‌کد (شکل ۱).

برنامه‌ی آموزش فردی در جلسه‌ای باحضور نماینده‌کان

آموزش دولتی، آموزگار کودک، یک‌باهر و والد کودک، کودک (هرگاه مناسب باشد) و چنانچه تحقیقی باز است که کودک مورد ارزیابی قرار گرفت، فرد دیگری (بد اختیار والدین یا اواره) که درباره‌ی روش‌های اولیه ارزیابی کودک آگاه است کامل می‌شود

طرح خدمات رسانی مختص هر خانواده سندی نوشتاری است که گروه چند‌رشته‌ای از جمله خانواده آن را شکل می‌دهد. IFSP، برنامه‌ها و خدمات مورد نیاز کودک را توصیف کرده، هدف‌ها، مقاصد و روش‌های پذیرفته شده را برای اطمینان از رسیدن به آنها بر شمرده و تجهیزات فراهم شده به وسیله‌ی نماینده‌ی دولت برای کودک و یا خانواده‌ی کودک را شناسایی می‌کند. طرح خدمات رسانی مختص هر خانواده در برگیرنده‌ی موارد زیر است:

- ✓ توصیف سطح موجود رشد اندامی، شناختی، هیجانی، اجتماعی و ارتباطی بر اساس هدف‌های آزمون،
- ✓ مرور امکانات و اولویت‌های خانواده و نگرانی آنها درباره‌ی وضعیت کودک،

دارای کودک ناشنوا تعامل می‌کنند، نسبت به کودکان خانواده‌هایی که از چنین حمایت‌هایی برخوردار نیستند، در کل دارای مهارت‌های برقراری ارتباط بهتری هستند. مدیریت گروهی کودک در مرکز آموزشی نیز انجام می‌شود. گروه چند رشته‌ای، برنامه‌ی آموزش فردی را طرح ریزی می‌کند که همانگونه پیشتر گفته شد شامل توصیف سطح جاری عملکرد کودک، بیان هدف‌های سالانه (مثلًا، سیاهه‌ای از ساختارهای زبانی که کودک به خوبی یاد گرفته)، توصیه برای نحوه و میزان حمایت آموزش استثنایی، و سرانجام معیارهای هدف برای ارزیابی پیشرفت است.

تصمیم‌گیری درباره‌ی برنامه‌ی مداخله
پیش از اندیشیدن درباره‌ی جزئیات طرح توانبخشی شنیداری، لازم است چهار تصمیم کلیدی درباره‌ی برنامه‌ی مداخله‌ی کودک گرفته شود. نوعاً این تصمیم‌گیری‌ها بردوش والدین است، هر چند پیش از گروه گیری، آنها اطلاعات و توصیه‌های بایسته را از گروه چند رشته‌ای دریافت می‌کنند. تمام این تصمیم‌ها، بر رشد خوب مهارت‌های گفتار، زبان، و گوش دادن کودک و نیز رشد آموزشی و روان‌شناختی او اثر می‌گذارند و ممکن است لازم باشد در خلال دوره‌ی طرح مداخله، بارها و بارها مرور شوند. دانستن این موضوع مهم است که تنها یک راه برای تمام کودکان مناسب نیست، و بنابراین هر کودک باید به طور فردی مورد توجه قرار گیرد.

یک تصمیم اغلب بر تصمیم دیگر تأثیر می‌گذارد یا آن را تعیین می‌کند. برای مثال، اگر برنامه‌ی شنیداری/ شفاهی انتخاب خانواده است، چنانچه این برنامه به راحتی در نظام آموزش دولتی محلی در دسترس نباشد، ممکن است موجب شود خانواده، آموزشگاه روزانه‌ی

شکل ۱: در جلسه‌ی گروه چندرشته‌ای، متخصصان رشته‌های گوناگون و والدین کودک نظرات خود را درباره‌ی برنامه آموزشی کودک ارائه می‌کنند.

از آنجا که اعضای گروه با والدین تعامل می‌کنند، می‌توانند تصمیم‌های خردمندانه‌ای درباره‌ی طرح مداخله‌ی کودک بگیرند. در نوبتها و خردسالان طرح خدمات رسانی مختص هر خانواده باید شامل روش‌های شناسایی کودکان دارای آسیب شناوی (بر اساس معیارهای خطر و روش‌های غربالگری شناوی)، تعیین مقدار کاهش شناوی، ارجاع مناسب برای خدمات پزشکی و دیگر خدمات توانبخشی شنیداری همچون تربیت شنیداری، نیاز به سمعک و دیگر شنید افزارها باشد. طرح خدمات رسانی مختص هر خانواده توصیف وضعیت جاری کودک و گزارشی از خانواده و نتایج مورد انتظار مداخله را در بر می‌گیرد. جزئیاتی همچون مکان و زمان طرح ارائه‌ی خدمات، طول مدت خدمات رسانی، و چگونگی زمان ورود کودک به نظام آموزش دولتی نیز در آن گنجانده می‌شود.

اهمیت طرح مداخله‌ی زود هنگام متمرکز بر خانواده گرافه گویی نیست. بسیاری از مطالعات نشان داده‌اند کودکان خانواده‌هایی که تحت مشاوره‌ی زود هنگام مرتب (مثلًا، هفتگی) قرار می‌گیرند، به طور منظم از آموزگار ناشنوايان رهنمود می‌گیرند، و با خانواده‌های

۱۹۸۶ و سال تحصیلی ۱۹۹۴-۱۹۹۵) آموزشگاه‌های دولتی افزایش یافته‌اند. در کل، بیشتر کودکان دارای آسیب شناوی، در آموزشگاه‌های دولتی در کنار دانش-آموزان شنوا درس می‌خوانند و بسیاری از آنها در نظام آموزش دولتی در اتاق مرجع^{۱۴} یا کلاس مستقل^{۱۵} حضور پیدا می‌کنند.

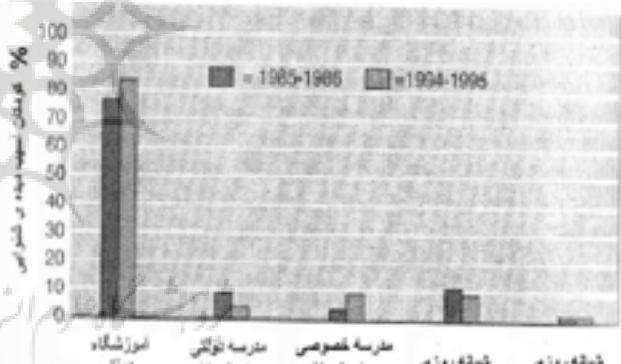
تعیین جایگاه آموزشی^{۱۶}
تصمیم دوم، مربوط به تعیین جایگاه آموزشی کودک است. سن کودک در زمان تشخیص کاهش شناوی بر این تصمیم تأثیر می‌گذارد. برای مثال، اگر کودک، خردسال است والدین ممکن است برنامه‌ی مرکز محور یا خانه محور یا آمیزه‌ای از هر دو را در نظر بگیرند. در برنامه‌ی مرکز محور، کودک به تعداد ساعات طراحی شده در هفته برای درمان حضور می‌یابد. والدین نیز ممکن است مشارکت کنند. در برنامه‌های خانه محور، متخصص مداخله‌ی زودهنگام^{۱۷}، شیرخوار را در خانه ملاقات می‌کنند و به والدین و کودک آموزش می‌دهند. برنامه‌های خانه محور در خانه انجام می‌شوند و به جای آموزش گروهی بر آموزش یک به یک تأکید می‌کنند.

پس از شیرخواری و نوپایی در بسیاری از آموزشگاه‌های محلی دو انتخاب جداگانه برای جایگاه آموزشی وجود دارد (مستقل و عادی‌سازی شده^{۱۸} یا آمیخته‌ای از هر دو). اتاق‌های مرجع نیز در دسترس‌اند. کلاس‌های مستقل در آموزشگاه‌های همچوار یا منطقه وجود دارند و تنها در بگیرنده‌ی دانش آموزان سخت‌شنوا و ناشنوا هستند. یا ممکن است کودکان دارای دیگر ناتوانی‌ها مانند اختلال در خودماندگی، اختلال یادگیری، ضربه‌ی مغزی آسیب‌زا^{۱۹} و ... را نیز در بر بگیرند که در این حالت به آنها کلاس مستقل چندسته‌ای^{۲۰} گفته

خصوصی را انتخاب کند.

مدرسه گزینی^{۲۱}

یکی از نخستین تصمیم گیری‌های والدین دربارهٔ طرح مداخله، تعیین آموزشگاه کودکشان است. آنها باید تصمیم بگیرند آیا کودکشان خدمات را از آموزشگاه دولتی دریافت کند یا از آموزشگاه‌های خصوصی و آیا کودک در برنامه‌ی روزانه حضور پیدا کند یا در شبانه روزی. به دنبال تصویب قانون آموزش برای تمام کودکان معلوم^{۲۲} در ۱۹۷۵ میلادی، افزایشی اساسی در تعداد کودکانی که در زادگاه خانوادگی خود باقی می‌مانند و آموزش دولتی دریافت می‌کنند، و هم زمان کاهشی در تعداد کودکانی که در آموزشگاه‌های شبانه روزی حضور می‌یابند، به چشم می‌خورد.

نمودار ۱: درصد کودکان آسیب دیده‌ی شناوی در آموزشگاه‌های متفاوت در ایالات متحده (Tye-Murray N., 2004) بر اساس بخش آموزش ایالات متحده، نوزدهمین گزارش هماشی اجرای IDEA).

این نمودار نامنویسی در آموزشگاه‌های متفاوت را در ایالات متحده نشان می‌دهد. همانگونه که دیده می‌شود، طرف یک دوره‌ی ده ساله (بین سال تحصیلی ۱۹۸۵-

کودکان شنوا و دارای آسیب شناوی آمادگی ندارند. جنبه‌ی مثبت این الگو آن است که در برخی روش‌ها ممکن است کودک بهترین هر دو دنیا شنوا و ناشنوا را به دست آورد. او حمایت لازم را دریافت می‌کند و هنوز هم فرصت تعامل با همتایانش را دارد. جنبه‌ی منفی این الگو آن است که حضور دانش آموز دارای نیاز ویژه در کلاس ممکن است روند معمول کلاس را برهم بزند، و کودک ممکن است نتواند در جریان آنچه در هر لحظه رخ می‌دهد قرار بگیرد (مثلاً، امکان دارد کودک تکلیف جاری را انجام ندهد). گاهی نیز کودک دارای آسیب شناوی در یکپارچه شدن از نظر اجتماعی با همتایانش که شناوی طبیعی دارند، با مشکلاتی رو به رو است و احساس متفاوتی نسبت به آنها دارد. در مقابل، در کلاس فراگیر کودک در تمامی جنبه‌های زندگی وارد می‌شود.

اختلاف فلسفی بین عادی سازی و فراگیرسازی آن است که در عادی سازی، کودک باید خود را با کلاس سازگار کند در حالی که در فراگیرسازی به جای آماده کردن کودک برای کلاس عادی، این کلاس عادی است که باید برای کودک آماده شود کلاس فراگیر محیطی است حمایتی با یک قانون اصلی (احترام به یکدیگر) که زمان زیادی برای تعامل اجتماعی فراهم می‌آورد. پژوهش‌ها نشان می‌دهند سودمندی کلاس‌های فراگیر چیزی بیش از دانش اندوزی است. این موضوع به ویژه برای خردسالان مهم است چون وقتی در کلاس احساس اطمینان و اینمنی کنند، بهتر یاد می‌گیرند. محیطی که رشد اجتماعی و هیجانی خردسالان را پیرواند، تمامی جنبه‌های یادگیری‌شان را تحریک خواهد کرد.

در الگوی پذیرش همیارانه، کلاس با دو آموزگار، آموزگار عادی و آموزگار استثنایی اداره می‌شود. این

می‌شود. در کلاس‌های عادی سازی شده، کودکان ناشنوا و سخت شنوا در کنار کودکان دیگری که شناوی طبیعی دارند در کلاس حضور پیدا می‌کنند. اغلب، کودک برای بخشی از ساعت آموزشی روزانه در کلاس مستقل و برای برخی از موضوعات درسی مانند هنر و ورزش در کلاس عادی سازی شده حضور می‌یابد. در کلاس یا عادی سازی شده، کودک اغلب از خدمات حمایتی همچون رابط شفاهی یا اشاره‌ای استفاده می‌کند. برخی کودکانی که در کلاس عادی حضور پیدا می‌کنند، در اتاق مرجع نیز تک نفره آموزش می‌بینند. کودکانی که در اتاق‌های مرجع حضور می‌یابند، بخشی از ساعت آموزشی را در کلاس عادی می‌گذرانند و موضوعات مشخصی همچون زبان را متخصص مداخله‌ی زودهنگام به آنها آموزش می‌دهد. جایگزین یا مکمل اتاق مرجع، آموزگار سیار^{۲۱} است. کودک در مدرسه در کلاس عادی درس می‌خواند، اما خدمات حمایتی را از آموزگار سیار که در موضوع‌های مرتبط با ناشنوا و سخت شناوی ورزیده است و در چندین آموزشگاه کار می‌کند، دریافت می‌کند.

دو مشتق عادی سازی در تعیین جایگاه آموزشی عبارتند از: فراگیرسازی^{۲۲} و پذیرش همیارانه^{۲۳}. همانند عادی سازی، فراگیر سازی مستلزم جای دهی کودکان دارای آسیب شناوی در کلاس کودکان شنوا است. تفاوت در این است که در عادی سازی، کودک اغلب در اتاق مرجع و در کلاس‌های ویژه^{۲۴} حضور می‌باشد. در برخی موارد، با کودک بیشتر همانند مهمان کلاس عادی برخورده می‌شود تا عضو فعال کلاس. به دلیل ملاحظات آموزشی یا رفتاری، آموزگار کلاس ممکن است باور کند به کودک در کلاس‌های ویژه بهتر می‌توان خدمات رسانی کرد. بسیاری از آموزگاران نیز حس می‌کنند برای پاسخگویی به نیازهای چند جانبی

الگو، خواهان جای دهی کودکان دارای آسیب شناوری می‌بینند.

داده‌های پژوهشی زیادی برای کمک به والدین در گرینش جایگاه آموزشی وجود ندارد. برخی مدارک نشان می‌دهند کودکانی که در کلاس‌های فراگیر و عادی سازی شده حضور می‌یابند در مقایسه با کودکانی که در کلاس‌های مستقل حضور پیدا می‌کنند، مهارت‌های گفتار و زبان بهتری دارند. با وجود این روند انتخاب تعیین جایگاه آموزشی اغلب به گونه‌ای است که کودکان دارای مهارت‌های بهتر در برنامه‌هایی که خدمات ویژه‌ی کمتری ارائه می‌کنند جای دهی می‌شوند. به معنای دقیق کلمه، لزوماً عادی سازی به خودی خود نمی‌تواند موجب مهارت‌های بهتر ارتباطی شود. معمولاً در کودکانی که در کلاس‌های عادی سازی شده جای دهی می‌شوند، این موارد دیده می‌شود: "تجویز زودهنگام سمعک، برنامه ریزی خانواده محور زود هنگام، روش شنیداری / شفاهی برای یادگیری زبان و گفتار به عنوان روش اولیه‌ی برقراری ارتباط".^{۲۶}

همانند کودکان شنوا در یک حیاط بازی است. این نوع آموزش تیمی^{۲۵} موجب می‌شود تمام دانش آموزان در معرض فرهنگ و زبان خود و دیگران باشند و به خودشناسی و عزت نفس دانش آموزان کمک می‌کند. نمودار ۲ الگوهای تعیین جایگاه آموزشی را نشان می‌دهد. همان‌طور که انتظار می‌رود هدف، حرکت مناسب کودک به سمت کلاس عادی است. تنها هنگامی که اجتناب ناپذیر است، کودک بیرون از کلاس عادی جای دهی می‌شود، یا برای دریافت خدمات ویژه‌ی حمایتی به بیرون از کلاس بردہ می‌شود. تمام متخصصان گفتار و شناوری به چنین الگویی وفادار نیستند. گاهی اوقات کودک در آغاز برنامه‌ی آموزشی در کلاس عادی جای دهی می‌شود، بنابراین او از آغاز، کلاس طبیعی را تجربه می‌کند و می‌آموزد خود را با دنیای شنوا یکی بداند. به عنوان جایگزین، برخی کودکان با تأکید ویژه بر پرورش درون جامعه‌ی ناشنوا، در سراسر سال‌های آموزش در کلاس مستقل آموزش

الگوهای ارائه‌ی خدمات

نمودار ۲: الگوهای تعیین جایگاه آموزشی

می‌دهند، به طور ناهنجار رشد می‌کند^{۳۱}. همچنین دید سه بعدی در کودکانی که تا مدت‌ها لوح بودند ممکن است حتی پس از جراحی اصلاحی شکل نگیرد^{۳۲}.

برخی کودکانی که در کلاس عادی حضور نداشته‌اند، در آنقدر مرح نیز تک نفره آموزش می‌بینند. کودکانی که در آنقدر مرح حضور می‌باشند، نجاشی از ساعات آموزشی را در کلاس عادی می‌گذرانند و موضوعات شخصی پرچم زبان را شخصی مداخلی زودهنگام به آنها آموزش می‌دهند

پژوهش روی شناوایی نیز نشان داده است که الگوی آواز در پرنده‌گانی که الگوی آواز گونه‌ی خود را نمی‌شنوند در دوره‌ی بحرانی ریشه رشد نمی‌یابد. به طور مشابه، بزرگسالان دارای کاهش شناوایی پیش از زبان آموزی سود اندکی از کاشت حلزونی می‌برند (اگر سودی وجود داشته باشد) و محتمل‌تر است کودکانی که در زمان کاشت کوچکترند، از کودکان بزرگتر عملکرد بهتری داشته باشند.

این یافته‌های پژوهشی اهمیت شناسایی زودهنگام کاهش شناوایی و تجویز بی‌درنگ تقویت کننده را مورد تأکید قرار می‌دهند.

انتخاب روش ارتباطی^{۳۳}

بحث و کشمکش زیادی پیرامون روش ارتباطی وجود دارد و بسیاری از درمانگران به سود یک روش در مقابل روش دیگر به شدت موضع گیری کرده‌اند.

در زمینه‌ی انتخاب روش ارتباطی به بهترین راهی که باید رفت، پاسخ روشی داده نشده و بیشتر احتمال دارد بهترین راه برای هر کودک متفاوت از کودک دیگر

فناوری شناوایی

علاوه بر مدرسه گزینی، تعیین جایگاه آموزشی و انتخاب روش ارتباطی، درباره‌ی شنید افزار مناسب کودک نیز باید تصمیم گیری کرد. برخی کودکان دارای آسیب شناوایی در تراز^{۳۴} طبیعی گفتگو به هیچ وجه نمی‌شنوند. کودکان دیگری که ممکن است قادر به کشف تراز طبیعی گفتار باشند، امکان دارد نتوانند آنچه را شنیده‌اند، درک کنند. از این‌رو، بدون شنید افزار مناسب برای شنیدن صدای گفتاری، توان بخشی شناوایی خیلی سودمند نخواهد بود و کودک شانس تفسیر اطلاعات شنیداری برای اهداف ارتباطی را نخواهد داشت.

معمولًا حتی اگر کودک، شیرخواری بیش نباشد به محض شناسایی کاهش شناوایی، افزارهای برای گوش دادن (سمعک یا کاشت حلزونی) دریافت می‌کند. از این‌رو، شناوایی شناس باید درباره‌ی این شنید افزارها اطلاعات لازم را در اختیار والدین قرار دهد. برای مثال، پژوهش نشان داده است کودکانی که از کاشت حلزونی استفاده می‌کنند در بازشناسی و تولید گفتار، مهارت‌های زبانی، و خواندن از کودکان با آسیب شناوایی مشابه که سمعک می‌زنند، پیشی می‌گیرند. همچنین هرچه کودک تقویت کننده^{۳۵} را زودتر دریافت کند، احتمال بیشتری دارد تا مهارت‌های بازشناسی گفتار در او رشد کند. پژوهش روی انسان و جانوران، بینایی و شناوایی از این اندیشه حمایت می‌کند.

پژوهش روی بینایی نشان می‌دهد پستانداران نابالغ نسبت به پستانداران بالغ دارای دستگاه عصبی شکل پذیرتری^{۳۶} هستند. برای مثال، ویژگی‌های آشکارساز دید دوچشمی^{۳۷} در بچه گربه‌های بزرگ شده با عینک‌هایی که یک چشم را در معرض نوارهای عمودی و چشم دیگر را در معرض نوارهای افقی قرار

متغیرهای جمعیت شناختی و استفاده از گفتار و اشاره رابطه‌ی پیچیده‌ای وجود دارد. برای مثال، کودکانی که از روش شنیداری/شفاهی استفاده می‌کنند، بیشتر احتمال دارد شنوایی بهتری داشته باشند، در پیش دبستانی حضور پیدا کنند، عضو خانواده‌های پر درآمدتر باشند، و اغلب از سمعک استفاده کنند.

شاید بهترین جایی که بتوان در مورد سودمندی روش برقراری ارتباط تصمیم گیری کرد، استفاده کنندگان کاشت حلزونی باشند. مطالعات بی‌شمار نشان داده‌اند کودکانی که از کاشت حلزونی و روش ارتباط شفاهی استفاده می‌کنند، در مقایسه با کودکانی که از ارتباط کلی استفاده می‌کنند به مهارت‌های گفتار و زبان بهتری دست پیدا می‌کنند. برای نمونه، گروهی از پژوهشگران روی ۸۱ کودک ۹-۸ ساله در سراسر آمریکای شمالی مطالعه کردند. آنها دریافتند گفتار، زبان و خواندن در کودکان نام نویسی شده در برنامه آموزش شفاهی در مقایسه با کودکان نام نویسی شده در محیط ارتباط کلی، از رشد بهتری برخوردار است.

سودمندی فزاینده‌ی ارتباط شفاهی، حتی پس از کار گذاشتن متغیرهای کودک، خانواده و آموزش ثابت شد. به دنبال کاشت حلزونی پژوهشگران دریافتند بیشتر کودکان از روش ارتباط کلی به روش شفاهی گرایش پیدا کردند تا عکس آن. همچنین کاشت حلزونی، با تغییر مراکز آموزش خصوصی و جایگاه آموزش استثنایی به نظام آموزش دولتی و برنامه‌ی عادی سازی شده همراه بود.

باشد. هرچند، مدارکی وجود دارد که نشان می‌دهد گفتار، زبان و سوادآموزی در کودکان آموزش دیده با برنامه‌ی شنیداری/شفاهی^{۳۴} در مقایسه با کودکان آموزش دیده با برنامه‌ای که از زبان اشاره استفاده می‌کند از رشد بهتری برخوردار است. برای مثال، پژوهش نشان داده است احتمال بیشتری دارد که کودکان آموزش دیده با برنامه‌ی شفاهی در مقایسه با برنامه‌های ارتباط همزمان^{۳۵} از فهم پذیری^{۳۶} گفتار بهتری برخوردار باشند و احتمال کمتری می‌رود که در که در ک پذیری گفتارشان در طول زمان بدتر شود.^{۳۷}

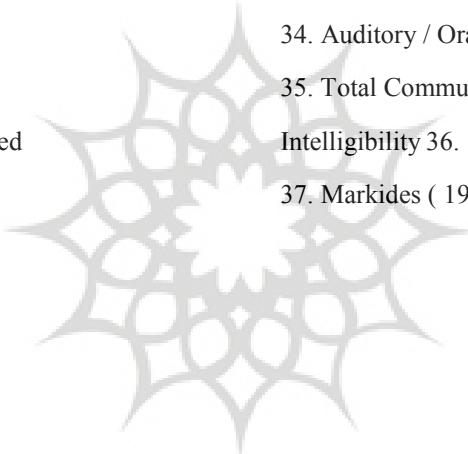
**ممولاحتی اکرکودک، شیرخواری میش باشد به محض شناسایی
کاهش شنوایی، افزارهای برای کوش دادن (سمعک یا کاشت حلزونی)
دیافت می‌کند. از این رو، شنوایی شناس باید دبیرهای این شنید افزاره
اطلاعات لازم را داشتار والدین قرار دهد**

اگرچه، چنین مطالعه‌هایی نشان می‌دهند که بین برنامه‌هایی که روش‌های ارتباطی متفاوتی را به کار می‌برند ممکن است تفاوت‌هایی وجود داشته باشد، بیشتر پژوهش‌ها کنترل نسبتاً کمی بر عواملی همچون وضعیت اجتماعی-اقتصادی یا توانایی‌های فکری داشته‌اند. این موضوع، ناشی از دشواری‌های ذاتی است که در رابطه‌ی روش ارتباطی با اندازه‌گیری نتایجی همچون سوادآموزی یا فهم پذیری گفتار وجود دارد. بین

زیرنویس‌ها:

- 1. Auditory Rehabilitation Plan
- 2. Device
- 3. Intervention Plan
- 4. Individualized Educational Program
- 5. Regular
- 6. Word Ending

7. Individualized Family Service Plan	23. Co- Enrollment
8. Family Therapist	24. Special
9. Physical Therapist	25. Team Teaching
10. Multidisciplinary	26. Northcott (1990)
11. Otologist	27. Level
Placement 12. School	28. Amplification
13. Individual with Disabilities Education Act	29. Plasticity
14. Resource Room	30. Binocular Feature Detector
15. Self- Contained	31. Hirsch & Spinelli (1970)
16. Class Placement	32. Kaufman (1979)
17. Early Intervention Specialist	33. Methodology
18. Mainstream	34. Auditory / Oral
19. Traumatic Brain Injury	35. Total Communication
20. Multicategorical Self-Contained	Intelligibility 36.
21. Itinerant	37. Markides (1988)
22. Inclusion	

منابع :

- Crandell C.C., Smaldino J.J.(2002). RoomAcoustics & Auditory Rehabilitation Technology . In J.Katz. (Ed). *Handbook of Clinical Audiology*. Fifth Edition. Williams & Wilkins.
- Reynolds C., Fletcher- Janzen E. (2000). *Encyclopedia of Special Education: A Reference for the Education of the Handicapped & Other Exceptional Children & Adults*. Second Edition. Volume1,2& 3. John Wiley & Sons.
- Smith D. D. (2001). *Introduction to special Education: Teaching in an Age of Opportunity*. Third Edition. Chapter2. Allyn & Bacon.
- Smith D. D. (1998). *Introduction to special Education: Teaching in an Age of Opportunity*. Third Edition. Chapter2. Allyn & Bacon.
- Tye-Murray N. (2004). *Foundation of Aural Rehabilitation. Children, Adults& Their Family Members* . Second Edition. San Diego: Delmar Learning.